

Przedmiotowe Zasady Oceniania z Wiedzy o Społeczeństwie dla klasy VIII
obowiązujące
w roku szkolnym 2026/2027

Głównym celem działań dydaktycznych i wychowawczych szkoły jest zapewnienie uczniom możliwości wszechstronnego rozwoju poprzez realizację przez nauczycieli zadań w obszarze nauczania, wychowania oraz rozwijania umiejętności i postaw.

Wiedza o społeczeństwie kształtuje postawy uczniów, ich tożsamość osobistą i społeczną, aktywność oraz szacunek dla własnego państwa.

W klasie VIII szkoły podstawowej podstawa programowa z wiedzy o społeczeństwie realizowana jest w oparciu o program „Dziś i jutro” autorstwa Barbary Furman.

Jego struktura i założenia są zgodne z obowiązującą podstawą programową z Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. (DzU z 2017 r., poz. 356).

Treści nauczania uporządkowano rzeczowo, dzieląc je na sześć grup tematycznych (rozdziałów):

1. Życie społeczne.
2. Prawo i prawa człowieka.
3. Społeczność lokalna i regionalna.
4. Wspólnota narodowa.
5. Polska państwem demokratycznym.
6. Sprawy międzynarodowe.

Treści nauczania w obrębie rozdziałów podzielono na tematy, które będzie można dostosować do jednej lub dwóch jednostek lekcyjnych.

Korzystamy z podręcznika Wydawnictwa Nowa Era: 1. Iwona Janicka, Arkadiusz Janicki, Aleksandra Kucia-Maćkowska, Tomasz Maćkowski „Dziś i jutro.

Podręcznik do wiedzy o społeczeństwie dla szkoły podstawowej”; Numer dopuszczenia: 874/2021/z1

1. Przedmiotem oceny ucznia są:

- wiadomości,
- umiejętności,
- przygotowanie do zajęć,
- aktywność,
- podejmowanie samodzielnych zadań i inicjatyw w zdobywaniu wiedzy,
- frekwencja na lekcjach według ogólnie przyjętych zasad klasyfikacji.

2. Formy sprawdzania wiedzy:

- odpowiedzi ustne (waga oceny:3),
- kartkówki z ostatnich 1 – 3 lekcji (waga oceny:3),
- referaty, projekty, prezentacje multimedialne jako samodzielne lub zespołowe prace (waga oceny:5),
- aktywność na zajęciach (waga oceny:3).

3. Ze względu na specyfikę przedmiotu ocena z WOS winna przede wszystkim uwzględniać aktywność uczniów. Wiedza merytoryczna równie ważna jak wspomniano, winna być służebna do

tychże aktywności. Aktywne uczenie się organizowane przez nauczyciela jest rozumiane w programie jako zdobywanie kompetencji i sprawności w zakresie uczenia się, myślenia, poszukiwania, doskonalenia się, współpracowania i działania.

Nauczyciel WOS wystawiając ocenę semestralną bądź końcoworoczną przyjmuje następującą hierarchię ocen:

I. Aktywne uczenie się poprzez działanie

– Oceny za aktywność, pracę w grupie, projekt uczniowski

II. Wiedza merytoryczna – Oceny ze sprawdzianów i odpowiedzi ustnych.

III. Systematyczna praca na lekcji i w domu - Ocena za prowadzenie zeszytu przedmiotowego

IV. Realizacja uczniowskiego projektu edukacyjnego. Projekt powinien mieć charakter zespołowy; jednak poszczególne zadania mogą być realizowane indywidualnie.

Wskazane jest, by uczeń uczestniczył, w co najmniej jednym projekcie.

Realizując projekt, uczeń:

- 1) zdobywa wiedzę i umiejętności związane z przedmiotem projektu;
- 2) wybiera zagadnienie: problem lub działanie, zgodnie ze swoimi zainteresowaniami i założonymi celami projektu;
- 3) poszukuje sposobów zbadania i rozwiązania problemu oraz skutecznego przeprowadzenia założonego w projekcie działania;
- 4) organizuje własną pracę i współpracuje z innymi realizatorami projektu;
- 5) wytrwale i w przemyślany sposób dąży do realizacji zamierzonego celu;
- 6) przygotowuje i przeprowadza publiczną prezentację efektów projektu (na przykład na forum klasy)

4. Kryteria oceniania prac pisemnych.

Prace pisemne oceniane są oceną sumującą.

Przed każdą pracą pisemną uczniowie są informowani o zakresie materiału, stopniu trudności i kryteriach oceniania co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem.

Czas pracy zależy od ilości i trudności zadań. W przypadku stwierdzenia niesamodzielności pracy podczas pracy kontrolnej lub kartkówki, nauczyciel odbiera pracę i stawia uczniowi ocenę niedostateczną.

Procentowe przeliczanie punktów na oceny:

95 -100 % -ocena celująca

85 - 94 % - ocena bardzo dobra

71 - 84% - ocena dobra

51 - 70% - ocena dostateczna

31- 50% - ocena dopuszczająca

0 - 30% - ocena niedostateczna

Wobec uczniów o specyficznych potrzebach edukacyjnych nauczyciel, na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, dostosowuje stopień trudności zadań oraz kryteria ocen do możliwości uczniów

5. Kryteria ocen:

Ocenę celującą (6) otrzymuje uczeń, który: - wyróżnia się szeroką, samodzielnie zdobytą wiedzą, wybiegającą poza program nauczania, - posiadał umiejętność samodzielnego korzystania z różnych źródeł informacji, - samodzielnie formułuje wzorowe pod względem merytorycznym i językowym

wypowiedzi ustne i pisemne na określony temat, - doskonale zna szeroką terminologię przedmiotową i swobodnie się nią posługuje, - formułuje własne opinie i sądy, które potrafi prawidłowo i przekonująco uzasadnić, - potrafi powiązać dzieje własnego regionu z historią Polski i dziejami powszechnymi.

Ocenę bardzo dobrą (5) otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym stopniu wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania - sprawnie, samodzielnie posługuje się różnymi źródłami wiedzy, - rozumie i poprawnie stosuje poznaną terminologię, - samodzielnie formułuje wypowiedzi ustne i pisemne na określony temat, wykorzystując wiedzę zdobytą w szkole i samodzielnie, - potrafi współpracować w grupie, - aktywnie uczestniczy w lekcjach.

Ocenę dobrą (4) otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował całego materiału określonego programem nauczania, ale nie utrudnia mu to poznawania wiedzy, - rozumie genezę, przebieg i skutki wydarzeń historycznych, - poprawnie posługuje się prostymi źródłami informacji, - poprawnie rozumie w kategoriach przyczynowo-skutkowych oraz posługuje się pojęciami historycznymi, - umie formułować proste wypowiedzi ustne i pisemne.

Ocenę dostateczną (3) otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe elementy wiadomości programowych, pozwalające mu na rozumienie najważniejszych zagadnień, - potrafi formułować schematyczne wypowiedzi ustne i pisemne, - umie posługiwać się, często pod kierunkiem nauczyciela, prostymi środkami dydaktycznymi.

Ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje uczeń, który:

- wiedzę ucznia charakteryzują znaczne braki, ale nie uniemożliwia mu to opanowanie wiadomości w dalszej edukacji, - wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności przy znacznej pomocy nauczyciela, - nie wykonał wszystkich prac lekcyjnych i domowych.

Ocenę niedostateczną (1) otrzymuje uczeń, który: - nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania, - nie potrafi, nawet przy znacznej pomocy nauczyciela, korzystać z prostych środków dydaktycznych, - nie potrafi formułować nawet prostych wypowiedzi ustnych i pisemnych, -nie zna podstawowej terminologii historycznej.

6. Zasady poprawiania ocen.

Uczeń ma prawo do poprawienia oceny z prac pisemnych jeden raz, w ciągu dwóch tygodni. Obydwie oceny są brane pod uwagę przy wystawianiu oceny semestralnej lub rocznej. Uczeń ma obowiązek uzupełnić wiadomości oraz prace domowe z lekcji, na której nie był obecny.

Uczeń ma obowiązek zaliczyć każdą kartkówkę i pracę kontrolną, której nie pisał z powodu usprawiedliwionej nieobecności, w ciągu dwóch tygodni. Jeżeli tego nie robi, dostaje ocenę niedostateczną. Jeśli nieobecność była nieusprawiedliwiona, uczeń może być pytany lub pisze pracę bez uprzedzenia. O formie zaliczania lub poprawiania decyduje nauczyciel. Niezliczone prace samodzielne lekcyjne lub domowe uczeń musi poprawić na następnej lekcji. Jeśli tego nie robi, otrzymuje ocenę niedostateczną. Oceny z odpowiedzi ustnych nie podlegają poprawie. Niedostateczną ocenę śródroczną uczeń powinien poprawić w ciągu miesiąca. Szczegóły dotyczące poprawy uczeń uzgadnia z nauczycielem.

7. Sposób ustalania oceny semestralnej i końcoworocznej.

Obliczamy średnią ważoną (w dzienniku elektronicznym wyświetlana w ostatniej kolumnie ocen ucznia). OCENA ŚREDNIA WAŻONA celująca od 5,6 bardzo dobra od 4,75 do 5,5,60 dobra od 3,71 do 4,70 dostateczna od 2,71 do 3,70 dopuszczająca od 1,71 do 2,70 niedostateczna 1,70 i poniżej Wystawiając ocenę roczną bierze się pod uwagę również ocenę na pierwszy semestr. O ocenie klasyfikacyjnej oraz końcoworocznej decyduje nauczyciel, uwzględniając średnią ważoną

8. Sposoby dokumentowania osiągnięć uczniów. Osiągnięcia uczniów odnotowuje się w dzienniku elektronicznym.

9. Informowanie rodziców. Rodzice są informowani o postępach w nauce dziecka poprzez dostęp do dziennika internetowego (oceny, nieobecności, uwagi). O przewidywanej semestralnej lub rocznej ocenie niedostatecznej rodzice będą powiadomieni na miesiąc przed klasyfikacją.

10. Przedmiotowy system oceniania podlegać będzie corocznej ewaluacji.

11. ZAŁĄCZNIK DOTYCZĄCY DOSTOSOWANIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH I KRYTERIÓW OCENIA WOBEC UCZNIÓW POSIADAJĄCYCH OPINIĘ I ORZECZENIE Z P P P.

A. Praca nauczyciela wobec ucznia posiadającego różne dysfunkcje: W przypadku uczniów z różnymi dysfunkcjami PSO z wiedzy o społeczeństwie uwzględnia możliwość odstępstwa od ustalonych wytycznych zarówno, co do formy prezentacji wyuczonych treści jak również czasu ich eksponowania. Jednakże takie odstępstwo nie zwalnia od obowiązku opanowania przez ucznia treści podstawowych, a więc minimalnych, określonych w planach wynikowych dla poszczególnych klas. W przypadku oceniania ucznia charakteryzującego się zaburzeniami percepcji wzrokowej nauczyciel zwraca uwagę na:

- ☐ trudności z pisanem pomimo dobrych wypowiedzi ustnych,
- ☐ wolne tempo czytania oraz problem zrozumienia czytanych treści,
- ☐ niechęć do czytania tekstów, ☐ popełnianie błędów przy przepisywaniu tekstów,
- ☐ mylenie liter podobnych, ☐ opuszczanie znaków interpunkcyjnych, ☐ słabą pamięć wzrokową,
- ☐ liczne błędy ortograficzne.

W przypadku oceniania ucznia charakteryzującego się zaburzeniami percepcji słuchowej nauczyciel zwraca uwagę na:

- ☐ trudności w uczeniu się pamięciowym: pojęcia, nazwiska,
- ☐ trudności z odróżnianiem podobnych słów, ☐ nieprawidłową wymowę, ☐ trudności w rozumieniu tekstu.

W przypadku oceniania ucznia charakteryzującego się zaburzeniami orientacji przestrzennej nauczyciel zwraca uwagę na:

- ☐ problemy związane z: wykonywaniem tabel, myleniem kierunku zapisu, przestawianiem liter,
- ☐ trudności ze zrozumieniem treści dotyczących stosunków przestrzennych.

W przypadku oceniania ucznia charakteryzującego się dysleksją rozwojową nauczyciel zwraca uwagę na:

- ☐ trudności z czytaniem tekstów i związanymi tym poleceniami,
- ☐ trudności w pisaniu (dysgrafia, dysortografia).

W przypadku oceniania ucznia charakteryzującego się ADHD nauczyciel zwraca uwagę na:

☐ odpowiednie warunki koncentracji ucznia: stwarzać należy sprzyjający klimat egzekwowania treści edukacyjnych.

B. Zasady ocenienia uczniów z dysfunkcjami:

* W zależności od stwierdzonych dysfunkcji wymagania edukacyjne dopasowane są do możliwości edukacyjnych ucznia na podstawie orzeczenia z poradni, zaleceń pedagoga szkolnego oraz obserwacji własnej ucznia. Zakres wymagań każdorazowo dopasowywany jest do możliwości ucznia np.: ☐ ocenie podlegają postępy czynione przez ucznia w zakresie objętym dysfunkcją, nawet gdy są poniżej wymagań na daną ocenę

☐ zmniejszenie zakresu materiału, wiedza i umiejętności uczniów posiadających orzeczenie o obniżeniu wymagań edukacyjnych jest wymagana na poziomie koniecznym i podstawowym

☐ odpytywanie z ławki z wydłużonym czasem na odpowiedź

☐ zmiana formy sprawdzania np. z pisemnej na ustną lub odwrotnie

☐ ignorowanie błędów w pisowni pod warunkiem poprawienia ich w ramach pracy domowej (dysleksja, dysortografia), błędy nie mają wpływu na ocenę

☐ przedłużenie czasu pracy na sprawdzianie lub zmniejszenie liczby zadań

☐ przeczytanie przez nauczyciela (lub wyjaśnienie) polecenia ☐

możliwość dodatkowych konsultacji z nauczycielem w celu lepszego zrozumienia lub utrwalenia materiału

☐ podpowiadanie przez nauczyciela różnych form pracy w celu zapamiętania lub utrwalenia materiału.

Przy wystawianiu oceny śródrocznej lub końcow rocznej ucznia ze stwierdzonymi dysfunkcjami bierze się pod uwagę również jego stosunek do przedmiotu, wykazywaną chęć współpracy z nauczycielem i systematyczność

Opracowała Barbara Czaja